

POSUDEK ŠKOLITELE NA DIPLOMOVOU PRÁCI TEREZY PACHLOVÉ „FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ REGIONÁLNÍ DIFERENCIACI ÚMRTNOSTI V ČESKÉ REPUBLICĚ“

Předložená diplomová práce Bc. Terezy Pachlové „Faktory ovlivňující regionální diferenciaci úmrtnosti v České republice“ má celkový rozsah 166 stran včetně 40 stran příloh. Tvoří ji sedm číslovaných kapitol včetně úvodu a závěru. Její součástí jsou seznamy použitých zkratk, tabulek, obrázků, použité literatury a příloh.

Studentka magisterského studijního programu Demografie Tereza Pachlová si pro svou práci zvolila téma na pomezí demografie a geografie – aktuální vývoj a podmíněnosti regionální diferenciaci úmrtnosti v České republice. Poznání regionálních rozdílů v úmrtnosti a jejich podmíněnosti je významné nejen z hlediska poznání samotného procesu úmrtnosti, ale i pro prognózování jeho dalšího vývoje na regionální i celostátní úrovni.

Diplomantka zvolené téma zpracovala samostatně s využitím dostupných dat oficiální statistiky a dalších zdrojů. Její práce má standardní strukturu obsahující všechny základní elementy odborného textu. V úvodu jsou zřetelně specifikovány cíle a struktura předložené práce. Následuje kvalitně zpracovaný a přehledně prezentovaný přehled relevantní domácí a zahraniční literatury, který je pojat jako diskuse základních metodologických a teoretických východisek. Ten svým rozsahem (30 stran), hloubkou a systematickostí výrazně jde daleko nad běžný rámec diplomových prací. Vstupní část předložené práce uzavírá kapitola věnovaná použitým datům a dílčí metodám výzkumu.

Vlastní jádro diplomové práce tvoří tři kapitoly. První z nich, v pořadí čtvrtá, je věnována vývoji úmrtnosti u nás v období po roce 2000 a regionální diferenciaci tohoto reprodukčního procesu na úrovni okresů. Na tuto kapitolu volně navazuje pátá kapitola, jejíž náplní je regionalizace na základě socioekonomických faktorů úmrtnosti spolu s komparativní analýzou úrovně úmrtnosti obyvatel v rámci regionalizace vymezených územních celků. V šesté kapitole předložené diplomové práce se její autorka věnuje výběrům modelů vhodných pro studium regionální diferenciaci a jejich podmíněnosti v podmínkách České republiky a zároveň aplikaci těchto modelů na konkrétní data. V závěru práce jsou shrnuty hlavní výsledky celého diplomového projektu a získané poznatky jsou důsledně konfrontovány se vstupními hypotézami zformulovanými na počátku prezentovaného výzkumu.

Z obsahového hlediska má předložená práce vyváženou strukturu, rovnoměrně pokrývá všechna dílčí témata a systematicky naplňuje v úvodu vytýčené cíle. Diplomantka při zpracování zadání prokázala nejen hluboký zájem o studovanou problematiku, samostatnost a iniciativu, ale také schopnost odborné práce na úrovni výrazně přesahující základní požadavky kladené na absolventa magisterského studijního programu Demografie na UK v Praze. Nadstandardní jsou například její schopnost práce s informačními a datovými zdroji, teoretické i metodologické znalosti a v neposlední řadě také schopnost jasně a přehledně formulovat vlastní i převzaté myšlenky a zjištění. Za povšimnutí stojí také její zmíněná práce diplomantky s literaturou. Nejde přitom jen o rozsah souboru použitých titulů, kterých je zhruba 200, ale také důslednost a preciznost, s jakou jsou tyto práce v textu citovány.

V případě posuzovaného textu jsem měl možnost jeho kompletní rukopis prostudovat v dostatečném předstihu před jeho odevzdáním. Jelikož autorka mé připomínky akceptovala a potřebné úpravy důsledně provedla, nemám k výsledné práci žádné podstatné připomínky.

Předloženou diplomovou práci Bc. Terezy Pachlové „Faktory ovlivňující regionální diferenciaci úmrtnosti v České republice“ z titulu výše uvedených skutečností považuji za výjimečně kvalitní, nesoucí potenciál originálních publikačních výstupů. Proto doporučuji komisi pro státní závěrečné zkoušky v magisterském studijním programu Demografie přijmout tuto práci k obhajobě.

V Praze dne 12. 9. 2014

RNDr. Boris Burcin, Ph.D.
školitel